

dr hab. Leonarda Mariak, prof. US
Instytut Językoznawstwa US
Uniwersytet Szczeciński

Recenzja rozprawy doktorskiej **p. mgra Iurii Ganushchaka pt. *Komunikacja w firmach IT. Leksyka profesjonalna i specjalistyczna***

Praca napisana pod kierunkiem naukowym p. prof. dra hab. Tomasza Lisowskiego na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Rozprawa doktorska Pana mgra Iurii Ganushchaka to bardzo solidnie przeprowadzona, ambitna i udana próba rekonstrukcji języka (zwłaszcza zasobu leksykalnego) wspólnoty pracowników branży technologii informacyjnych (w latach 2015-2023). Już na wstępie pragnę podkreślić, że jest to studium niezwykle potrzebne, posiadające niekwestionowane – w mojej ocenie – walory praktyczne i poznawcze.

1. Cel, tematyka, metody i zakres pracy

Tematyka pracy doktorskiej Pana mgra Iurii Ganushchaka wpisuje się w problematykę badawczą z zakresu szeroko pojętej komunikologii i językoznawstwa, gdyż ma na celu analizę leksyki (zapożyczenia, neosemantyzmy o charakterze profesjonalnym, specjalistycznym) występującej w komunikacji interpersonalnej pracowników zatrudnionych w firmach IT. Autor wziął pod uwagę przynależność zebranych jednostek do poszczególnych odmian funkcjonalnych polszczyzny, sposoby adaptacji zapożyczeń, modyfikacje w obrębie słownictwa rodzimego (neosemantyzacja, przekształcenia morfologiczne), stratyfikację znaczeniową, a także tendencje rozwojowe w obrębie języka korporacyjnego.

Autor rozprawy podjął się zadania niełatwego, wymagającego od niego starannego przygotowania teoretycznego i metodologicznego oraz rozległej wiedzy z zakresu komunikologii, językoznawstwa, technologii informacyjnych i socjologii. Wybrany temat jest ambitny, potrzebny i co istotne uzupełnia pod względem empirycznym dotychczasowe osiągnięcia badawcze dotyczące komunikacji językowej.

Rozprawa doktorska p. mgra Iurii Ganushchaka znakomicie wpisuje się w nurt wielostronnych, interdyscyplinarnych badań nad środowiskowymi odmianami języka ogólnego, tu wzbogaconych o aspekt pragmatyczny i socjolingwistyczny. Przystępując do oceny

recenzowanej rozprawy trzeba już na wstępie pochwalić decyzję p. Ganushchaka o wyborze tematu i podstawy materiałowej dla swoich dociekań naukowych. Autor zajął się badaniami kodu językowego pracowników branży IT zarejestrowanego w komunikacji wewnętrznej (wewnątrzwspólnotowej) i zewnętrznej (z osobami spoza wspólnoty). Należy podkreślić, że Doktorant, jako pierwszy, podjął się tego zadania, praca ma zatem prekursorski charakter.

Badania z zakresu komunikologii, technologii informacyjnych oraz zawodowych i środowiskowych odmian języka mają już swoją tradycję w literaturze przedmiotu zarówno polskiej jak i obcej. Pan mgr Iurii Ganushchak ujął w swoich rozważaniach pokaźny zbiór, bo liczący blisko 300 różnych polsko- i angielskojęzycznych opracowań z tych obszarów wiedzy (zob. wykaz bibliografii dołączony do rozprawy) oraz wykazał się dogłębną znajomością przywołanych prac i wiedzę tę kompetentnie wykorzystał we własnych analizach.

Dociekania p. mgra Iurii Ganushchaka, poszerzone o aspekt pragmatolingwistyczny, ukazały zasób leksykalny używany przez pracowników firm IT w różnych sytuacjach komunikacyjnych – oficjalnych i nieoficjalnych i różnych relacjach wewnątrz- i zewnątrz wspólnotowych. Zebrany materiał pochodził bowiem z wypowiedzi pracowników, wywiadów, odpowiedzi ankietowych, komentarzy zamieszczanych na stronach branżowych grup interesów, mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn), korespondencji firmowej, wypowiedzi na czatach firmowych i in. Dzięki temu założeniu możliwe było nie tylko uzyskanie w miarę pełnego i adekwatnego materiału leksykalnego, ale także pokazanie środowiska pracowników IT, ich języka w optymalnych, najbliższych naturalności realiach komunikacyjnych. Wszystkie wybrane teksty Autor zanalizował w szerszym pozawspólnotowym kontekście społeczno-kulturowym. Zwrócił uwagę na specyfikę komunikacji w firmach IT, jej „hermetyczność, odmienną strukturyzację badanych grup i ich globalizację, która wpływa na dobór słownictwa oraz modyfikuje techniki komunikacyjne, z uwzględnieniem czynników kulturowych i językowych, będących konsekwencją determinizmu technologicznego” (s. 32). W badaniach wzięła udział znacząca liczba około tysiąca osób, dzięki czemu wyniki analiz można uznać za uprawnione i w pełni obiektywne. Zebrany materiał (880 jednostek leksykalnych) jest bogaty i zróżnicowany pod względem struktury, pochodzenia oraz funkcji, jaką pełni w komunikacji pracowników IT. Autor zgromadził, wzorując się na klasyfikacji Beaty Jarosz, leksykę profesjonalną oraz specjalistyczną i w toku analizy wydzielił w jej obrębie, zapożyczenia (przyswojone i nieprzyswojone), słownictwo rodzime (w tym neosemantyzmy) oraz jako odrębne kategorie – akronimy, a także nazwy własne. Zwrócił również uwagę na budowę zgromadzonych

jednostek i omówił struktury proste oraz analityczne. Co do ogólnych zasad doboru materiału zasadniczo nie mam zastrzeżeń – jedyna rzecz, która budzi moje wątpliwości to pominięcie w badaniach leksyki, którą posługują się programiści. Uzasadnienie Jurii Ganushchaka, że: „kod językowy programistów jest kodem zamkniętym, bardzo sprofesjonalizowanym, specyficznym tylko dla tej niewielkiej grupy. Badania sondażowe dowiodły, że nie jest on integralną częścią kodu badanej wspólnoty, nie służy budowaniu relacji między wszystkimi wewnętrznymi grupami zawodowymi tej wspólnoty” (s. 18) jest tutaj nieprzekonujące, tym bardziej, że w toku pracy Autor odwoływał się do cech komunikacji tej grupy pracowników, pisząc np., że: „praca w korporacji IT polega na tworzeniu i przetwarzaniu informacji oraz danych. Wśród używanych narzędzi podstawowymi są: Internet, języki i kod programistyczny, programy komputerowe oraz właśnie komputery czy inne urządzenia techniczne.” (s. 63), „W jej strukturze organizacyjnej [chodzi o spółkę, w której prowadzono obserwację uczestniczącą i zbierano materiał] funkcjonuje kilka działów: programistyczny – zajmuje się tworzeniem oraz rozwojem aplikacji webowej i mobilnej w zakresie back-end i front-end, kreatywny – wykonuje zadania związane z marketingiem, prowadzeniem stron w mediach społecznościowych, tworzeniem treści graficznych, obsługą klienta w kilku wersjach językowych” (s. 68), „Wewnętrzne środowisko korporacji IT to wzajemnie powiązane i skorelowane podsystemy komunikacyjne. W tej organizacji współistnieją obok siebie wspólnoty: programistów, handlowców, księgowych, marketingowców. Żeby organizacja dobrze funkcjonowała, wszystkie te podsystemy muszą współpracować ze sobą, nawiązywać relacje, ich funkcjonowanie odbywa się w określonej przestrzeni komunikacyjnej i łączy je wspólny ostateczny cel działania – produkt” (s. 146).

Za właściwy należy uznać również dobór metod badawczych. I. Ganushchak wykorzystał w swoich dociekaniach kilka metod zbierania i opisu materiału. Mając na uwadze cel pracy oraz specyfikę leksyki, słusznie przyjął, że językoznawstwo będzie dominującą perspektywą oglądu (analiza filologiczna, statystyczna, kwerenda słownikowa), zaś przy ekscerpcji materiału – wybrane metody badań komunikologicznych: obserwacja uczestnicząca, ankiety i wywiady. Zastosowanie odpowiedniej metodologii umożliwiło Autorowi wyprowadzenie interesujących wniosków na temat cech komunikacji pracowników zatrudnionych w firmach IT (zależnie od strukturyzacji procesów komunikologicznych), zwłaszcza swoistości semantycznej, formalno-strukturalnej oraz funkcjonalnej leksyki profesjonalnej i specjalistycznej, a także relacji między współpracownikami.

2. Układ i struktura pracy

Recenzowana rozprawa doktorska jest obszernym dwuczęściowym teoretyczno-interpretacyjnym i słownikowym studium, liczącym blisko 400 stron wydruku komputerowego. Układ pracy jest przejrzysty, dostosowany do celów pracy i zadań badawczych Autora. Struktura rozprawy wskazuje na to, że jest ona przemyślana pod kątem logiki wyводу i stosowanej metodologii. W celu zwiększenia przejrzystości bardzo obszernego rozdziału 3. pt. *Kod korporacji IT* (s. 90-186) podzieliłabym go na dwie części – analizę typów komunikacji (podrozdziały 3.1-3.3.) oraz analizę lingwistyczną zasobów leksykalnych (podrozdział 3.4). Analiza z perspektywy komunikologicznej oraz kategoryzacji semantyczno-formalnej leksyki profesjonalnej i specjalistycznej wprowadza zupełnie inne dane i inną perspektywę oglądu materiału. Nowa struktura zwiększyłaby równomierność w zakresie przekazywania informacji w całej pracy.

Wydaje się również, że w niektórych fragmentach dysertacji mamy do czynienia z redundancją informacji. Autor, chcąc zademonstrować poziom swojej wiedzy podawał czasami zbyt wiele szczegółowych informacji, czasami słabo związanych z głównym problemem badań, np. rozważania terminologiczne dotyczące nowomowy, pidginu, kreolu (s. 22-23), przywołanie historii wpływów obcych w polszczyźnie, typologii zapożyczeń (s. 101-106), powielenie informacji na temat zróżnicowania funkcjonalnego polszczyzny (s. 20-22, s. 92-94). Ponadto pewien chaos w prowadzonych analizach wywołuje uwzględnienie równoległe kilku zmiennych, np. w rozdziale trzecim kod korporacji IT był rozpatrywany jednocześnie pod kątem komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, poziomej pionowej, pisemnej ustnej, oficjalnej nieoficjalnej.

3. Ocena wartości merytorycznej pracy

3. 1. Część teoretyczna

Pierwsza część pracy obejmuje poprzedzony *Wprowadzeniem* (s. 5-38) rozdział teoretyczny *Kontekst komunikacyjny* (s. 39-90) oraz złożony z dwóch rozdziałów materiałowo-interpretacyjnych: *Kod korporacji IT* (s. 90-185), *Wyniki badań w perspektywie ekolingwistycznej* (s. 186-205). Oprócz tego mieszczą się tu standardowo wymagane w pracach naukowych *Zakończenie* (s. 206-208) oraz *Bibliografia* (s. 364-385). Ten zasadniczy trzon pracy dopełnia obszerny, ułożony alfabetycznie *Słownik*, zbierający wszystkie 880 jednostek leksykalnych przeanalizowanych w rozprawie.

Rozdział wstępny pracy formułuje problem badawczy, wprowadza niezbędne uściślenia związane z tematem i celami rozprawy, które Autor sformułował jasno w podrozdziale 1.3., są nimi 1) opisanie zasobu leksykalnego kodu wspólnotowego, obsługującego relacje zawodowe pracowników IT; 2) określenie, w jakim stopniu analizowany kod wspólnotowy nasycony jest zapożyczeniami angielskimi oraz jaki zbiór słownictwa polskiego został zmodyfikowany formalnie i semantycznie; 3) ustalenie, jak modyfikowane są w procesie adaptacji zapożyczenia oraz wskazanie technik spolszczania; 4) zbadanie procesu nabywania nowego znaczenia danego leksemu lub modyfikowanie dotychczasowego; 5) wskazanie granic pragmatycznych modyfikacji specjalistycznych kodu; 6) celem drugorzędym było wskazanie tendencji rozwojowych kodu oraz granicy między zachowaniami komunikacyjnymi uzasadnionymi funkcjonalnie a zachowaniami będącymi swoistą modą językową (s. 24-25). Wyodrębnione cele wskazują na szeroki zakres podjętych w rozprawie badań. Lektura kolejnych części pracy dowodzi, że Autor z powodzeniem zrealizował wszystkie podjęte zadania. I tak w pierwszym rozdziale teoretycznym zdefiniował (głównie na podstawie źródeł leksykograficznych) pojęcie „korporacja”, opisał środowisko korporacyjne oraz specyfikę działalności i pracę w takiej organizacji biznesowej. Przedstawił tu również ważne z perspektywy badań nad komunikacją zagadnienia modelu pojęciowego wyrażenia „korporacja IT” oraz jego konotacje (pozytywne i negatywne), a także scharakteryzował 5 – poddanych badaniu – firm korporacyjnych i ich 500 pracowników, których kod był podstawą analizy z użyciem metody uczestniczącej. Za w pełni uzasadnione – biorąc pod uwagę cele pracy – należy uznać podjęcie rozważań na temat wpływu kontekstu (w tym przypadku chodzi o strukturyzację pracy w firmie) na kod komunikacyjny pracowników. Z badań Autora wynika, że na komunikację zewnętrzną i wewnętrzną osób zatrudnionych oddziałuje przede wszystkim organizacja korporacji, którą kształtują zasoby, zasady, hierarchia stanowisk czy opinia publiczna.

Ważną częścią rozważań teoretycznych są definicje i inne uściślenia dotyczące używanych w pracy pojęć, np. *socjolekt*, *żargon*, *slang*, *nowomowa*, *termin*, *korporacja*, *firma*, *organizacja*, *IT*, stanowią one cenną, wzorcową płaszczyznę odniesienia dla własnych refleksji nad jednostkami leksykalnych socjolektu pracowników IT.

Nie budzi zastrzeżeń dobór podstawy materiałowej, którą stanowią ankiety, wywiady, a także oficjalne i nieoficjalne wypowiedzi pracowników - ustne (rozmowy w czasie spotkań w prywatnej komunikacji interpersonalnej, na spotkaniach analitycznych) i pisemne, np. e-maile (wewnętrzne listy elektroniczne, polecenia bezpośrednie, listy adresowane do wszystkich), dokumenty promocyjne, informatory, czaty, fora internetowe (Facebook, Twitter,

Messenger), a nawet ogłoszenia o pracę. Tak szeroka i zróżnicowana baza źródłowa dała Autorowi podstawę do wyciągnięcia uogólniających, rzetelnych i dobrze udokumentowanych wniosków. Wartościowym uzupełnieniem informacji o wykorzystanych w badaniach ankietach i wywiadach byłby załącznik zawierający wykaz pytań zadawanych respondentom. Dane te dałyby czytelnikom możliwość zorientowania się tematyce prowadzonych badań i ich obiektywności.

Reasumując ocenę wstępnej – teoretycznej części rozprawy – należy zaznaczyć, że wszystkie wymienione elementy zasługują na pozytywną ocenę: cele (główne i poboczne) zostały określony jasno i wyraźnie, podstawa materiałowa jest wystarczająca, a zastosowane metody analityczno-interpretacyjne adekwatne, właściwe do zamierzeń pracy.

3. 2. Część analityczno-interpretacyjna

Zasadniczy trzon rozprawy tworzą dwa rozdziały - rozbudowany rozdział 3. *Kod korporacji IT* złożony z 33 podrozdziałów oraz rozdział 4. *Wyniki badań w perspektywie ekolingwistycznej*, poświęcone szczegółowej analizie semantyczno-formalnej, genetycznej i strukturalnej materiału leksykalnego, co istotne z uwzględnieniem nowej interdyscyplinarnej metodologii badań, czyli ekolingwistyki (3.2.).

W pierwszym z wymienionych rozdziałów (s. 90-185) Doktorant omówił czynniki determinujące tematykę i dobór środków językowych w komunikacji pracowników korporacji IT. Do najważniejszych Autor zaliczył wewnętrzną strukturę organizacyjną korporacji IT, która obejmuje poziomy i pionowy kierunek przepływu informacji oraz poleceń (3.3.1). Z badań p. Iurii Ganushchaka wynika, że typ relacji między pracownikami, rodzaj komunikatu, a zwłaszcza forma przekazu pisana / mówiona mają wpływ przede wszystkim na stopień oficjalności tekstu, stosowanie zwrotów adresatywnych czy dyrektywność. W przypadku komunikacji oralnej (3.3.1.1) Autor wyodrębnił kilka form komunikatów przekazywanych ustnie, np.: rozmowa indywidualna/prywatna, rozmowa w zespole (grupowa), burza mózgów, rozmowa telefoniczna czy telekonferencyjna i szczegółowo scharakteryzował ich tematykę, formę, poprawność, spójność i przydatność w komunikacji korporacyjnej. Podobną metodę i sposób opisu widzimy przy analizie specyfiki komunikacji pisemnej (3.3.1.2). Do najczęściej wykorzystywanych typów kontaktów w obrębie tej formy komunikacji Autor zaliczył: list elektroniczny, czat firmowy (oficjalny, nieformalny, grupowy, prywatny), kalendarz firmowy, SMS-y, wiadomości w mediach społecznościowych oraz emotikony, memy jako przykład komunikatorów ikonograficznych. W analizie zgromadzonego materiału Autor zwrócił uwagę na funkcjonalność, objętość/ekonomiczność, nacechowanie emocjonalne (wyrażone werbalnie

i pozawerbalnie) tych kodów, a także na zjawiska językowe (skrótowo), swoisty *savoir-vivre* zależny od relacji między uczestnikami komunikacji. Ciekawe spostrzeżenia zawiera podrozdział poświęcony czynnikom zakłócającym komunikację w relacjach wewnątrz- i zewnątrzspołnotowych w korporacji IT (3.3.1.3, 3.3.2.4.). Na podstawie zebranego materiału oraz dostępnej literatury przedmiotu p. I. Ganushchak wyodrębnił kilka elementów przyczyniających się do powstawania barier komunikacyjnych. Są to między innymi w komunikacji wewnętrznej: wulgaryzmy, niskie kompetencje językowe i komunikacyjne interlokutorów, konkurencja, wewnętrzna kontrola, a także nieefektywne wykorzystanie zasobów ludzkich, obniżanie autorytetu pracowników, w zewnętrznej: nieumiejętność nawiązywania kontaktu, brak znajomości języków obcych, specjalistyczność słownictwa oraz brak lub opóźnianie odpowiedzi.

Dużą wartością poznawczą odznacza się podrozdział 3.4. poświęcony analizie językoznawczej zasobów kodu korporacji IT. W swoich badaniach Autor odniósł się głównie do zjawisk semantycznych (kategorie semantyczne, neosemantyzacja), etymologii (słownictwo rodzime, zapożyczenia), modyfikacji (morfologiczna, ortograficzna, fonetyczna i formalna). Na podstawie badania pól znaczeniowych przeprowadzonych według propozycji Barbary Batko-Tokarz oraz wskazań kontekstowych Autor wydzielił najważniejsze kręgi tematyczne i określił problematykę komunikacji pracowników w firmach IT. Interpretacja faktów typowo lingwistycznych, powiązana z czynnikami pozajęzykowymi ujawniła sposób postrzegania rzeczywistości – co niezwykle istotne – z perspektywy badanej społeczności oraz najważniejsze tendencje nominacyjne w ich komunikacji. Autor ustalił między innymi, że konwersacja pracowników dotyczy głównie sprzętu, rozwiązań technicznych, narzędzi informatyczno-multimedialnych, rozwiązań logistycznych. Poza tym krąg ich zainteresowań obejmuje także innych współpracowników, przestrzeń, miejsca pracy, a także strukturę firmy. Wymienione kręgi semantyczne udowodniły, że zgromadzona leksyka jest ważnym składnikiem współtworzącym kod komunikacyjny pracowników IT, odróżniającym go od języka innych środowisk społecznych. Co do wyodrębnionych wyżej kategorii nie mam zastrzeżeń, moje wątpliwości budzą natomiast wulgaryzmy (3.4.1.10.) i określenia nacechowane (3.4.1.8.), które są kategoriami leksykalnymi, nie semantycznymi.

Druga część podrozdziału (3.4.2.) zawiera rozważania natury formalnej. Autor w klarowny i jasny sposób przedstawiła tu różne metody bogacenia zasobu słownego kodu komunikacyjnego pracowników IT. Zaliczył do nich zapożyczenia zewnętrzne, głównie anglicyzmy (adaptowane i w formie nieprzyswojonej) oraz zapożyczenia wewnętrzne,

najczęściej z języka ogólnego. Wśród zabiegów służących poszerzaniu zasobu słownictwa tej grupy zawodowej, p. mgr I. Ganushchak omówił neosemantyzację oraz różne sposoby adaptacji neologizmów, niepoświadczonych w słownikach polszczyzny ogólnej. Do zasobów leksyki charakterystycznej dla tej wspólnoty pracowniczej Autor zaliczył również polskie i angielskie akronimy i skróty.

Ważną funkcję syntetyzującą, podsumowującą pełni ostatni rozdział 4. *Wyniki badań w perspektywie ekolingwistycznej*. Autor zaprezentował w nim wyniki swoich eksploracji w ujęciu jakościowym i ilościowym, z uwzględnieniem szerszego kontekstu społecznego i kulturowego (tu zwłaszcza determinizmu technologicznego).

Podsumowując ocenę analityczno-materiałowej części pracy należy podkreślić, że wyniki skrupulatnych, rzetelnie przeprowadzonych przeobrażeń semantycznych, adaptacji w obrębie poszczególnych leksemów są bardzo wartościowe. Autor uwzględnił w nich większość aspektów niezbędnych do pełnego opisu zjawisk leksykalno-semantycznych w obrębie zasobu leksyki używanej przez pracowników firmy IT. Budzi podziw umiejętność panowania nad niejednorodnym i trudnym do uporządkowania materiałem językowym.

Komplementarną częścią rozprawy jest *Słownik* (s. 209-363) prezentujący w układzie alfabetycznym całość zgromadzonego materiału (880 jednostek jedno- i wielowyrazowych) wraz z ich kontekstami użycia. To bardzo ważna i wartościowa część pracy, która potencjalnie może stanowić niezależną całość, choć w obrębie rozprawy funkcjonuje jako dopełnienie części analityczno-interpretacyjnej. Artykuł hasłowy *Słownika* składa się z wszystkich elementów pozwalających prawidłowo zidentyfikować znaczenie hasła jego etymologię oraz formę gramatyczną oraz okoliczności użycia. W zasadach redakcyjnych *Słownika* Autor wymienił inne źródła leksykograficzne (głównie współczesnych języków polskiego i angielskiego), z których korzystał przy definiowaniu znaczenia poszczególnych wyrazów oraz określania ich statutu, zakorzenienie w polszczyźnie. Słownik spełnia tym samym podstawowe wymogi stawiane źródłom leksykograficznym.

Na zakończenie warto podkreślić, że p. mgr I. Ganushchak pisze poprawnym, komunikatywnym, a jednocześnie precyzyjnym językiem, dzięki czemu wykład jest staranny i klarowny. Jestem pełna uznania dla opanowania przez Doktoranta języka polskiego, dla którego polszczyzna nie jest językiem ojczystym. Potknięcia i błędy językowe występują w pracy sporadycznie. Oprócz nielicznych literówek i usterek stylistycznych (s. 25 *Istotne było ...*, s. 33 *Umożliwiło skonfrontowanie ...*, s. 114 *Komunikacja wewnętrzna pozioma i pionowa ...*, s. 161 *Jak dowodzi analiza polskich tekstów ...*, s. 206 *Skonfrontowana ...*, s. 213 – *mln.* –

milionów) na stronie tytułowej pracy znalazł się błąd ortograficzny - brakuje kropki po skrótce dr. Najwięcej poprawek wymaga Bibliografia. Należy uporządkować tu kolejność alfabetyczną wymienianych pozycji (44, 45, 46, 52, 53, 78, 79, 177, 184, 214, ...), poprawić błędy ortograficzne w tytułach czasopism (140, 189) oraz nazwisko autorki publikacji (68 nie Doberek-Ostrowska tylko Dobek-Ostrowska; dotyczy też przypisu 100.), a także skorygować lub uzupełnić znaki interpunkcyjne w opisach niektórych pozycji bibliograficznych.

Konkluzja

Podsumowując recenzję stwierdzam, że rozprawa doktorska p. mgra Iurii Ganushchaka, przygotowana pod opieką promotorską prof. dr hab. Tomasza Lisowskiego jest oryginalnym rozwiązaniem problemu naukowego, a Doktorant wykazał się wiedzą teoretyczną w dziedzinie nauk humanistycznych. Na podkreślenie zasługują: ciekawy i wartościowy temat badawczy, szeroka wiedza teoretyczna i kultura naukowa Doktoranta oraz spójna konstrukcja rozprawy, a przede wszystkim jej wysoka wartość merytoryczna. Pan mgr I. Ganushchak niezwykle rzetelnie, starannie i wnikliwie przeprowadził szereg analiz, wykazując się przy tym bardzo dobrą orientacją w omawianej problematyce badawczej i znajomością literatury przedmiotu. Praca doktorska pana mgra I. Ganushchaka wyróżnia się głębokim zrozumieniem samej istoty zagadnień komunikologicznych i ekolingwistycznych w badaniu specjalistycznych odmian języka. A są one trudne i bardzo szerokie, wymagają interdyscyplinarnego, holistycznego ujęcia tematu zgodnie z założeniem, że znaczenie językowe to efekt integracji wielu płaszczyzn doświadczenia i poznania: procesów biologicznych, wiedzy kulturowej, doświadczeń społecznych i innych czynników, tworzących całościową wiedzę człowieka o świecie.

Z całym przekonaniem stwierdzam więc, że rozprawa doktorska *Komunikacja w firmach IT. Leksyka profesjonalna i specjalistyczna* z naddatkiem spełnia warunki określone w art.187 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018 poz. 1668 z późn. zm.). W mojej ocenie stanowi ona oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje też ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w zakresie językoznawstwa i komunikologii oraz potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Zwracam się zatem z wnioskiem o dopuszczenie Iurii Ganushchaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dodatkowo rekomenduję Wysokiej Radzie Naukowej Dyscyplin Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu skierowanie

rozprawy, po pomyślnej obronie, do druku. W moim przekonaniu praca doktorska pana Iurii Ganushchaka może być podstawą wartościowej książki naukowej i zasługuje na wyróżnienie.

Szczecin, 26.11. 2023 r.

Leonarda Mariak